

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An illegitimi ad ordines admitti possint. Cap. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

- bos. d. alleg. 43. num. 23. praterquam in reatu periurij, cuius emendatio non detrahit infamiam inde prouenientem cap. testimonium de Testib. Vnde infamiam iam emendatum posse absque alia dispensatione ordines suscipere, & susceptos exercere dicit Bonacin. d. disp. 7. q. 3. p. 1. n. 7. & seq.*
- 18 Addit Abb. Campan. *Suar. & alij apud. Barbof. d. all. 43. n. 21. infamia, qua ex hominum ablocutione processit, contrario eorum dicto tolli.*
  - 19 Vltimo obseruat Ricc. *decis. 119. par. 1. Homobon. in cons. Casuum. Conscien. vol. 1. par. 4. resp. 158. quos refert. & sequitur Diana p. 4. tr. 2. ref. 83. eum, qui damnatus ad triremes in eis steterit, posse absque alia dispensatione ad ordines promoueri, & in susceptis ministrare, quia non est in iure expressum, condemnatum ad remigandum contrahere infamiam; quod intellige, dummodo crimen, pro quo damnatus fuit, iuris infamiam non habeat annexam, vt supra diximus cum Bonacin. de censur. d. disp. 7. q. 3. p. 1. n. 5. contrarium tamen tenet Capan. in Divers. Jur. can. rub. 11. cap. 18. nu. 16. Lezan. in sum. q. reg. cap. 16. n. 32. & alij apud Barbof. d. p. 2. all. 43. n. 15. qui asserunt, talem esse irregularem, idemque de eo, qui virgis caesus fuit praecedente Iudicis sententia, dicit Nau. *cons. 43. de Tempor. ordin.**
- S V M M A R I V M.
1. *Illegitimi ab ecclesiasticis ordinibus arcentur, & quare.*
  2. *An expositi censendi sint legitimi.*
  3. *Potest Episcopus cum illegitimis quoad minores ordines, & simplex beneficium dispensare.*
  4. *An, & quando Episcopus possit dispensare cum illegitimo quoad Canoniatum ecclesiae Collegiatae, & dimidias portiones ecclesiae Cathedralis.*
  5. *Et an possit in tali casu quoad Canoniatum eiusdem ecclesiae Cathedralis dispensare.*
  6. *Episcopus non potest cum illegitimo dispensare super pluralitate beneficiorum simplicium.*
  7. *Dispensatus a Papa ad beneficium curatum, si unum iam fuerit assequutus, non potest vigore eiusdem dispensationis alterum assequi.*
  8. *Episcopus scienter promouens illegitimum an intelligatur cum eo dispensasse.*
  9. *An Episcopus ex iure nouo Concilij Tridentini sess. 24. de ref. c. 6. possit dispensare cum illegitimis ad maiores ordines, & beneficia curata.*
  10. *Et an possit dispensare, si illegitimus iam ordinatus fuerit.*
  11. *An legitimatus censeatur factus habilis ad ordines, & beneficia.*
  12. *An per ingressum Religionis tollatur irregularitas ex defectu natalium.*
  13. *Et an tollatur irregularitas ex usu ordinis contracta.*
  14. *An illegitimus per professionem habilitetur ad Praelaturas.*
  15. *Si professio est nulla, non tollitur irregularitas ex defectu natalium.*

- 16 *An eis qui à religione reuincant in irregularitate ex defectu natalium.*
- 17 *An Episcopus possit dispensare cum illegitimo iam in sacris constituto ad Canonicatum ecclesie Cathedralis.*
- 18 *An Canonicus in sacris Notus in Synodo votum habere possit.*
- 19 *An Episcopus possit cum illegitimo in sacris constituto dispensare ad beneficium curatum.*

C A P. VII.

An illegitimi ad ordines admitti possint.

- 1 **M**nes illegitimi siue Mâzeres, siue spurij, siue nothi, siue naturales ab ecclesiasticis ordinibus regulariter arcentur, ut in cap. 1. de fil. Presbit. cap. innotuit de elect. c. per venerabilem Qui fil. sint legit. idque sancitum fuit primò propter dignitatem clericalem, quæ huiusmodi vilibus personis conferri non debet cap. inter dilectos de excess. Prelat. secundò propter detestationem criminis paterni cap. vergentis de Heret. tertio quia tales paterna crimina imitari consueuerunt c. si quis cum militibus 6. q. 1. ut rectè notat Sylu. in ver. illegitimus num. 1.
- 2 Filij verò expositi, quorum parentes ignorantur, illegitimi non censentur, tum quia in dubio facti nullus præsumendus est irregularis excepto facto homicidij, tum etiam quia melior est cõditio possidentis Vulp. in Prax. Iudic. for. ec.

cles. cap. 47. num. 32. & alij communiter: quamuis alij contrarium sentiant, quia ut plurimum filij illegitimi, non autem legitimi exponi solent, & idè hanc sententiam uti probabiliorem sequitur Bonacin. de censur. disp. 7. q. 2. pun. 3. n. 10.

Potest autem Episcopus ex iure communi cum illegitimis dispensare quoad minores ordines, & simplex beneficium capit. 1. de fil. Presbyt. in 6. immò etiam quoad Canonicatum ecclesie Collegiate, & dimidias portiones, seu inferiora beneficia ecclesie Cathedralis, modò ordinem sacrum priuilegio consuetudine, aut statuto non requirant Bellett. disquis. cleric. p. 1. tit. 1. §. 3. num. 26. Garc. de Benef. p. 7. c. 2. num. 69. Vulp. in Prax. Iudic. cap. 47. nu. 15. & 16. & alij apud Dian. par. 4. tr. 2. ref. 64. Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 2. all. 45. n. 20. & seq. vbi hanc facultatem extendunt etiam ad Capitulum sede vacantes; nequit tamè cum talibus ad maiores ordines, vel beneficia curam animarum habentia dispensare, ut in d. cap. 1. de fil. presbyt. in 6. idè que dicendum est de alijs beneficijs, quibus ordo sacer annexus est, ut sunt hodiè Canonicatus ecclesie Cathedralis ex Concilio Tridentino sess. 24. de ref. cap. 12. Zerol. in Prax. p. par. ver. Canonici §. 3. Henriq. lib. 14. cap. 8. §. 10. Less. de iustit. lib. 2. cap. 34. num. 86. & alij, quos refert & sequitur Garc. d. par. 7. cap. 2. num. 65. Vulp. d. cap. 47. nu. 15. & 16. quicquid dicat glos. in d. cap. 1. ver. beneficium Nauar. conf. 4. num. 4. de fil. Presbyt. & alij existimantes, posse Episcopum dispensare

spensare etiam ad Canonicatum ecclesie Cathedralis, quorum opinio procedit tantum de iure antiquo, ut d. *Vulp. ubi supra, & alij apud Barbof. d. all. 45. nu. 32. & 33.*

6 Neque potest Episcopus dispensare cum illegitimo super pluralitate beneficiorum simplicium, vt plura possit retinere, quia ad vnũ simplex dispensatio à iure illi conceditur in d. c. 1. de fl. Presbyt. in 6. quod loquitur in singulari, & ideo cum simus in materia prohibitiua non extenditur ad plura *Sylu. in ver. beneficium 3. num. 17. & alij apud Gar. loco cit. p. 7. cap. 2. nu. 50.*

7 Immò etiam si dispensatus fuerit à Papa, vt possit habere quodcunque beneficium curatum, & virtute dispensationis vnũ fuerit assequutus, non poterit illo renunciato vigore eiusdem dispensationis alterũ assequi *Barbof. d. all. 45. nu. 36. in fin.*

8 Quare si Episcopus sciens promouet illegitimum, seu alium, qui de iure promoueri non potest, intelligitur cum eo dispensasse in casibus, in quibus potest dispensare, quia consensus, non tam ex verbis, quam ex factis elicatur *l. de quibus ff. de leg. Oldrad. conf. 329. num. 4. & 5. & conf. 330. per tot. Nat. conf. 402. num. 29. Roman. conf. 216. num. 7. Maiol. de Irregul. cap. 51. num. 8. Henriq. in Sum. lib. 14. cap. 17. §. 4. lit. P. & alij, quos refert Barbof. par. 2. d. all. 45. num. 37.* præsumitur autem, ordinarium habere certam notitiam impetrantium suæ Diœcesis, cum præsumatur eam frequenter visitare *idem Barbof. par. 3. all. 58. in princ.*

Contrarium tamen tenet Nauar. *conf. 4. n. 2. de Simon. Bellet. d. tit. 1. §. 3. n. 35. Vulp. in Prax. Iudic. d. c. 47. nu. 23.* qui hanc differentiam esse dicunt inter Papam, & inferiorem, quod Papa faciendo aliquid, quod non potest valere propter aliquem defectum iuris, nisi dispenset, si sciat illum defectum, videtur tacite dispensare, non autem inferior eo, nisi expressè dicat, se dispensare.

9 Sed quæres, an Episcopus ex iure nouo Concilij Tridētini *sess. 24. de ref. cap. 6.* possit dispensare cum illegitimis ad maiores ordines, & beneficia curata? affirmatiuè respondent nonnulli Doctores, tum quia licet hæc irregularitas causet in homine quemdam defectum, tamen intrinsecè dependet à crimine Parentum, & ideo huiusmodi crimen, si occultum sit, comprehenditur sub decreto Concilij: tum etiam quia licet dispensatio postquam est concessa, in particulari casu sit odiosa, & strictè interpretanda, potestas tamen dispensandi est fauorabilis, & latissimè interpretanda *capit. fin. de Simon. ita Auila in tract. de Censur. par. 7. disp. 3. dub. 7. cuius sententiam probabilem dicit Coninch. de Sacram. disp. 18. dub. 14. num. 117. & alij apud Dian. par. 2. tract. 1. miscell. ref. 21. & par. 4. tr. 2. ref. 64. Layman. in Theol. mor. lib. 1. tract. 5. cap. 5. num. 2.*

Alij tamen negant, tum quia talis irregularitas non prouenit ex delicto, sed ex defectu; quia licet Parentes filium illegitimum sine peccato in amentia genera-

rept, etiam fieret irregularis, tum etiam quia Concilium non loquitur de irregularitate orta ex delicto alieno, sed proprio, ita *Nau. cap. 27. num. 194. in fin. Piafco. in Prax. par. 1. cap. 1. nu. 56. Layman. loco cit. Vulp. d. cap. 47. num. 18. & alij, quos refert, & sequitur Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 2. all. 39. num. 44. vers. undecimo. Dian. p. 4. tr. 2. ref. 64. & par. 7. tr. 2. ref. 24. ubi citat Marchin. de Sacram. ordin. tr. 1. par. 10. cap. 1. diffic. 3. num. 14. & hæc est communis, & probabilior sententia.*

10. Observant autem Doctores, quod si illegitimus iam ordinatus fuerit siue bona, siue mala fide occultum natalium defectum fabricando, potest Episcopus in tali casu dispensare, vt in susceptis ministret *ex cap. nisi cum pridem S. persona de Renunc. ita Layman. loco cit. num. 2. Nau. conf. 4. n. 2. de fil. Presb. Dian. p. 4. tr. 2. ref. 64. & p. 7. tr. 2. d. ref. 24.*
11. Quæres 2. an legitimatus censetur factus habilis ad ordines, & beneficia? Resp. 1. quod si est legitimatus a Papa, censetur habitatus ad ordines, & beneficia, & etiam ad dignitates, & ad alia omnia, ad quæ se extendit potestas legitimantis ac si reuera esset legitimus *cap. per venerabilem, & ibi DD. Qui fil. sint legit. legitimatus verò per rescriptum Principis intelligitur habitatus ad honores, & officia secularia, non verò ad ordines, seu beneficia Vulp. in Prax. Iudic. c. 47. n. 11. Bonacin. de Censur. disp. 7. q. 2. pun. 3. nu. 14.*
- Resp: 2: quod legitimatus per

subsequens matrimonium absque alia dispensatione potest promoveri ad ordines sacros, dignitates, & alia beneficia etiam ad Episcopatum, si tempore conceptionis parentes apti fuerint ad legitimum matrimonium contrahendum *glos. in ver. coniugata in c. innotuit. de elec. Sylv. in ver. illegitimus q. 3. & hanc esse communem dicit Vulp. d. cap. 47. n. 30. non tamen fieret habilis ad dignitatem Cardinalatus in tali casu, vt ex Constitutione Sixti V. incip. Postquam verus, edita tertio Nonas Decembris 1588. observat idem Vulp. loco cit.*

12. Quæres 3: an irregularitas ex defectu natalium tollatur per ingressum religionis? Resp; affirmatiue *ex c. 1. de fil. Presby. quod intellige, postquam illegitimus solemnem professionem emisit, per quam verus Religiosus efficitur, tunc enim eo ipso redditur aptus ad omnes ordines etiam sacros suscipiendos Barbof. & alij in d. cap. 1. & ratio est quia filius illegitimus per professionem in approbata religione emissam a iure legitimatur, & ideo monasterium ex persona talis filij in religionem ingressi eius Patri ab intestato succedit iuxta l. communium C. de Natural. lib. Ricc. in Prax. for. eccl. p. 3. ref. 586. ubi citat Bald. in l. 1. C. de sacros. eccl. Duenn. in reg. 366. in 3. limit. Tiraquell. de Pia caus. priuileg. 29. Mansil. in singul. 223. Paleot. in tract. de Nothis, & Spur. c. 45. num. 6. Euerard. conf. 239. num. 6.*

Observa tamen, quod hæc irregulari-

- regularitas in Societate Iesu tollitur per emissionem trium votorum simplicium post biennium, quia per illa quis efficitur vere religiosus, *vt post Turrian. de Censur. lib. 9. disp. 71. dub. 2. notat. Dian. par. 4. tr. 2. ref. 66.*
- 13 Addit Sanchi. in *Summ. tom. 2. lib. 5. cap. 5. nu. 10. Bartholom. de Vecchis in Prax. Nouit. disp. 13. dub. 6. num. 3. quos refert Dian. loc. cit. ref. 65.* quod per professionem Religionis deletur etiam irregularitas ex usu ordinis contracta, vt si illegitimus in saeculo absque dispensatione ad ordines promotus fuisset.
- 14 An vero illegitimus per professionem in Religione factam habilitetur ad Prælaturas intra Religionem, vel extra eam obtinendas? negatiue respondeo attento iure communi, *vt notant communiter Doctores in d. c. 1. de fil. Presbyt. Bellet. tit. 1. S. 3. num. 46. & alij;* & ideo ad eas promoueri non potest absque dispensatione Papæ *vt d. glos. ibidem in ver. ad Prælationem Sylu. in ver. Illegitimus num. 8.*
- Potest tamen huiusmodi dispensatio concedi etiam a superioribus Regularibus ex priuilegio Sixti IV. & Iulij secundi, *vt dicit Sorb. in ver. Dispensatio S. 12. & 13. & in Annot. vers. Ideo Iulius Papa,* quod priuilegium adhuc durat non obstantibus constitutionibus Sixti V. quarum altera incipit *Cum de omnibus,* altera, *Ad Romanū spectat,* quia fuerant reductæ ad terminos iuris per aliam constitutionem Gregorij XIV
- qua incip. Circumspecta,* in qua conceditur Prælati singularum ordinum, vt possint dispensare cum suis subditis illegitimis ad Prælaturas, & dignitates in Capitulo tamen generali, vel prouinciali, *vt refert Quarant. in ver. Monasteria, & Conuentus Barbos. in d. cap. 1. n. 5. de fil. Presbyt. Dian. par. 4. tr. 2. ref. 65.*
- Verum per huiusmodi dispensationem a Prælati Regularibus obtentam illegitimus solum habilitatur ad Prælationes in Religione, nõ autem ad dignitates extra illam obtinendas *Ricc. in Prax. for. eccles. p. 3. ref. 586.* & ideo non potest esse Vicarius Episcopi propter eius præheminentiam, & iurisdictionem, *vt dicunt Doctores apud Barbos. in d. capit. 1. num. 8. & de offic. & pot. Episc. p. 3. all. 54. num. 13.* nec possit beneficium curatum extra religionem obtinere *Sylu. in ver. illegitimus num. 8.* immò si dispensatus fuerit in vna Religione, & deinde aliam intret, non poterit in secunda religione obtinere Prælaturas absque noua dispensatione, *vt resoluit Fr. Emman. & Campan. apud Barbos. in d. cap. 1. nu. 6. de fil. Presbyt.*
- 15 Hæc tamen limita quando professio esset nulla ex aliquo capite, tunc enim irregularitas huiusmodi ex defectu natalium non tollitur: quia hæc non est vera professio, *vt post Ricc. dicit Barbos. loco proxime citato num. 9. & hunc esse communem sensum Doctorum obseruat Dian. par. 4. tr. 2. ref. 66.*
- 16 An vero eieci a Religione re-

incidant in irregularitatem ex defectu natalium? negatiue respondent Doctores apud Dian. p. 4. r. 2. ref. 66. quibus adde Barbof. de offic. & pot. Episc. p. 2. all. 45. n. 38. vbi idem dicit quoad dimissos ex Societate Iesu: quamuis contrarium in hoc teneat Turrian. de Censur. lib. 9. disp. 71. dub. 2. vbi quis dimitteretur à Societate ante susceptionem ordinis, & hanc sententiam sequitur etiam Dian. loco cit.

Notandum tamen est, quod hodiè eieci à Religione, & extra illam degentes sunt perpetuò suspensi ab exercitio ordinum subblata ordinarijs locorum facultate dictam suspensionem relaxandi, ac moderandi ex decreto Sac. Congreg. sub die 21. Septem. 1624. quod refert Dian. vbi supra.

17 Quæres 4. an Episcopus possit dispensare cum illegitimo iam in sacris constituto ad Canonicatum ecclesiæ Cathedralis? Resp. affirmatiue, tum quia ex communi Doctorum sensu ideò Episcopus non potest hodiè dispensare ad Canonicatum Ecclesiæ Cathedralis, quia non potest dispensare ad sacros ordines, quos huiusmodi Canonicatus habent annexos ex dispositione Concilij Tridentini sess. 24. de ref. cap. 12. ergo poterit Episcopus dispensare, si illegitimus iam fuerit dispensatus quoad ordines sacros, & in hoc casu admitti potest opinio Nauar. d. conf. 4. nu. 4. de fil. Presbyt. tum quia Canonicatus huiusmodi dicuntur beneficia simplicia, vt d. glos. in cap. 1. ver. beneficium de fil.

fil. Presbyt. in 6. Nau. d. conf. 4. eod. tit. & communem dicit Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. ref. 403. constat autem Episcopum dispensare posse cum illegitimo ad simplex beneficium ex eodem textu in d. cap. 1. tum etiam quia licet illegitimus sit inhabilis ad obtinendum pensiones, tamen si dispensatus fuerit ad Clericatum, non indiget aliqua dispensatione ad eas obtinendas, quia illegitimus non est inhabilis ad pensiones, nisi ratione Clericatus, vt dixit Rot. in Veronen. Pensionis 3. Iunij 1572. coram Robusterio, & in Casaravgustana pensionis 19. Febr. 1590. coram Gypso, & in Colimbrien. pensionis 11. Febr. 1598. coram Seraphino, quas refert Ricc. in Prax. vt supra par. 1. ref. 194. Bellett. Disquisit. Cleric. par. 1. tit. 1. §. 3. nu. 29.

18 Censuit tamen Sac. Congreg. Concilij, Canonicum in sacris non in Synodo vt Canonicum votum habere non posse, prout refertur inter decis. nouiss. Diuers. par. 4. dec. 65.

Verum ad huiusmodi Canonicatus tales illegitimi admittendi non sunt, nisi cum causa, & eorū suffragantibus meritis, puta si essent viri insignes doctrina, vel bonitate iuxta cap. innotuit §. multa enim de elect.

19 An verò possit Episcopus cum tali illegitimo in sacris constituto dispensare ad beneficium curatū, vel ad dignitates, & personatus? Respondeo negatiue, quia sic expressè prohibetur in cap. fin. de fil. Presbyt. & cap. 1. ead. tit. in 6.